

havde, og en del af de ulovligheder, der foregik, kom ikke frem, før sagen for alvor rullede. Der kunne det godt være, at hvis de her forslag havde været gennemført, var der måske nogle af de ansatte, der havde brugt retten til at fortælle om den viden, de havde – også om konkrete papirer osv.

Men der har jo også være mange andre sager rundtomkring, og der er garanteret mange sager, vi aldrig kommer til at høre om, fordi offentligt ansatte ikke fortæller om den viden, de egentlig har. Der er også mange tilfælde, hvor vi diskuterer noget, der ikke er uredelighed, men almindelige problemer, hvor man, hvis man var opmærksom på problemet, kunne gribe ind og sikre, at borgerne fik deres rettigheder, sikre, at vi ikke brugte pengene forkert osv. Men den viden får vi ikke, de problemer bliver ikke rejst, fordi de offentligt ansatte ikke deltager i debatten.

Så det er et vigtigt demokratisk problem, hvordan vi får udvidet demokratiet. Hvordan får vi flere til at deltage og får de offentligt ansatte til at ændre holdning til, at det faktisk er vigtigt, at de deltager, især når vi nu lever i en tid, hvor flere og flere beslutninger træffes bag lukkede døre?

Senest kan vi læse om, at de nye universitetsbestyrelser mener, at det er for besværligt, at nogle kan følge med i, hvad de sidder og snakker om, så der skal døren ind til bestyrelseslokalerne også lukkes. I forbindelse med strukturreformen tales der om, at sygehuse og gymnasier osv. måske også skal ledes af bestyrelser, der træffer beslutninger bag lukkede døre.

Med den udvikling er det endnu vigtigere, at de offentligt ansatte, der ved noget om, hvad der foregår, får understreget, at de har ret til at bruge deres ytringsfrihed til at gøre opmærksom på, at der er noget galt, og oven i købet kan have en ret til at gå ud og meddele, hvis der direkte foregår uredelighed.

Fru Birthe Rønn Hornbech spurgte, hvad ytringsfriheden er værd, hvis man ikke tør bruge den, og det er jeg fuldstændig enig i. Derfor er det så vigtigt, at vi både med den debat her og med, hvad vi ellers gennemfører, kraftigt understreger, at det er helt afgørende, at man bruger ytringsfriheden. At ikke kun forskere og eksperter får at vide, at de skal bruge ytringsfriheden, men også dem, der ellers arbejder andre steder, alle dem i ældreplejen, alle dem, der tager sig af vores børn, alle dem, der arbejder rundtomkring på hospitalerne, dem, der kan se, at rengøringen

ikke er god nok, fordi de ved, at det ikke kan nås med den korte tid, der er sat af.

Kl. 15.30

Det er vigtigt, at de er opmærksomme på, at de faktisk bør fortælle om den viden, at vi kun kan få løst de problemer, der er, hvis de deltager i demokratiet, og det kræver selvfølgelig, at de så også er sikre på, at det ikke får konsekvenser for dem i forhold til deres ansættelse.

Det er jo lidt mærkeligt her i Danmark – men det er nok noget af lukketheden fra enevældens tid – at vi stadig ikke har fået gjort nok op med, at de fleste af os hele tiden griber os selv i – forhåbentlig opdager vi det – at vi helst vil have, at der ikke er for mange, der hører om tingene; vi er lidt bange for, at det kommer ud i offentligheden. Der bør vi tværtimod sige, at det er vigtigt med offentlig debat, vi skal ikke være bange for demokratiet og være bange for, at de hører, hvad der foregår. Derfor er det også vigtigt, at vi her i Folketinget sørger for, at der kommer endnu mere åbenhed, end der er i dag, om beslutningerne. Jeg håber også, at Europaudvalgs møderne på et tidspunkt begynder at være for åbne døre.

De lovreguleringer, der er foreslået her, kan være med til at støtte en ændret holdning til, at det faktisk er vigtigt for offentligt ansatte, at de kommer ud med deres viden, og at de meddeler, hvis de er opmærksomme på, at der er noget galt.

Derfor er jeg også noget bekymret over, at regeringen ikke umiddelbart kan støtte forslaget, og jeg er især stærkt bekymret over, at regeringen ikke længere vil lovfæste de offentligt ansattes ret og pligt til at sige nej til ulovlige ordrer og deres ret til at sige nej til ordrer, der muligvis er ulovlige.

Det, som man ellers var enig om efter Tamil-sagen, og som man har arbejdet på i årevis at man burde se at få indført, synes regeringen nu ikke længere at der er behov for at lovfæste, og det synes jeg er stærkt bekymrende. Jeg vil stille nogle opfølgende spørgsmål til justitsministeren om, hvad i alverden der ligger bag den ændrede holdning, for det er stærkt bekymrende, hvis ikke vi kan være sikre på, at offentligt ansatte fremover er klar over, at de skal sige fra.

Vi har også i øjeblikket hele den store strukturreform foran os. I de kommende år vil der være masser af offentligt ansatte, der bliver flyttet rundt, kan risikere at miste deres job. Med den stigende arbejdsløshed kan vi være bange for – det er jeg – at nogle af dem, der ellers kun-